

เกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกหัดครู
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

นางสุษัญญา รัตนสันญา

007563

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974 - 561 - 393 - 2

i17936846

4

EVALUATIVE CRITERIA FOR STUDENT - TEACHING OF
STUDENT IN THE INSTITUTE OF TECHNOLOGY
AND VOCATIONAL EDUCATION

Mrs. Suchanya Ratanasanya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์   เกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกหัดครู
  วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ชื่อนิสิต   นางสุธัญญา   รัตนสัญญา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี   เดระยอด

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา   2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และ นักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน
3. เพื่อสร้างแนวทางสำหรับเป็นเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกหัดครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

วิธีการในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนของ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน ภาควิชาที่ 2 ปีการศึกษา 2524 ซึ่งได้รับเลือกด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย จำนวน 438 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check - list) เกี่ยวกับ เกณฑ์ประเมินผลการสอนของนักศึกษาฝึกหัดครู วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จากแบบ

สอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 438 ฉบับ ได้รับคืนมา จำนวน 356 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.27 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ เปรียบเทียบความถี่เห็น โดยใช้ค่า ไคสแควร์ (Chi - square)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ซึ่งประกอบด้วย การเตรียมการสอนและบันทึกการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการเรียน บุคลิกภาพ การปกครองชั้นเรียน และการสรุปทบทวนและการวัดผลประเมินผล ในแต่ละด้าน มีน้ำหนักคิดเป็นร้อยละดังนี้ 20, 30, 15, 10, 10 และ 15

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับการเตรียมการสอนและบันทึกการสอน ถ้าพิจารณาในส่วนรวมปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความคิดเห็นของผู้บริหารจะแตกต่างจากอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาในเรื่อง การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมไปปฏิบัติได้และวัดผลได้ และการเตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ความคิดเห็นของนักศึกษาแตกต่างจากผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยงในเรื่อง การกำหนดวิธีวัดผลครบถ้วนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับการดำเนินการสอน ถ้าพิจารณาโดยส่วนรวมปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของนักศึกษาแตกต่างจากผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ และอาจารย์ที่เลี้ยงในเรื่อง การใช้วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนที่กระชับรัดกุม การสอนโดยตรงตามบันทึกการสอน การใช้คำถาม ใ้ตรงประเด็น การยกตัวอย่างเหมาะสมกับระดับชั้น และการจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา
เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียน บุคลิกภาพ และการปกครองชั้นเรียน พิจารณาโดยส่วนรวม
และรายขอแล้วปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา
เกี่ยวกับการสรุปบทเรียน และการวัดผล ประเมินผล ถ้าพิจารณาโดยส่วนรวมปรากฏว่า
ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายขอ ความคิดเห็นของอาจารย์พี่เลี้ยงแตกต่างจาก
ผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา ในเรื่อง การให้นักเรียนสรุปบทเรียนด้วยตนเอง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Evaluative Criteria for Student - Teaching of
Students in The Institute of Technology and
Vocational Education

Name Mrs. Suchanya Ratanasanya

Thesis Advisor Assistant Professor Roonmee Nenyod Ed. D.

Department Educational Administration

Academic Year 1981

ABSTRACT

Purpose:

1. To study the opinions of the administrators, the college supervisors, the co-operating teachers and the training teacher students concerning the evaluative criteria for student - teaching.
2. To compare the opinions of the administrators, the college supervisors, the co-operating teachers and the training teacher students concerning the evaluative criteria for student - teaching
3. To propose the evaluative criteria for student - teaching of students in the Institute of Technology and Vocational Education.

Procedure:

Sample of this study consisted of 26 administrators, 63 college supervisors, 68 co-operating teachers and 199 training teacher students who performed their duties in the Institute of Technology and Vocational Education during the second semester of the academic year 1981 which totaling to be 438 in numbers. The instrument used in this research was a questionnaire which constructed in the form of check-list concerning the evaluation criteria for student teaching of student of the Institute of Technology and Vocational Education. Four hundred and thirty eight copies of questionnaire were sent out, and 356 or 81.27 percent were completed and returned. The obtained data were analyzed statistically by using frequency, percent, and chi-square.

Finding:

This research was to study and compare the opinions of administrators, college supervisors, co-operating teachers and training teacher students concerning the evaluative criteria for student - teaching which consisted of the preparation of instruction and lesson plan, the instructional management, using the instructional media, the personality, the class disciplinary, and the conclusion of the lesson and the evaluative criteria. Each criteria was weight in percentage as order 20, 30, 15, 10, 10 and 15 respectively.

Opinions of administrators, college supervisors, co-operating teacher and training teacher students concerning the preparation of instruction and lesson plan were not significantly different. Where as in detail item opinions of administrative were significantly different from those of college supervisors, co-operating teachers, and training teacher students in writing the behavioral objective which was practical and measurement, indicating the perfect measurement method according to behavioral objective, preparing the short and long period of instruction.

Opinions of administrators, college supervisors, co-operating teachers, and training teacher students concerning the instructional management were not significantly different. Where as in detail item the student's opinion were significantly different from those of administrators, college supervisors, co-operating teachers in using the introduction to the lesson which was suitable, teaching according to the lesson plan accurately, using the correct question, giving the suitable example for the class, and setting the activities according to individual differences.

Opinions of administrators, college supervisors, co-operating teachers and training teacher students concerning using the instructional media, the personality, and the disciplinary control were not significantly different.

Opinions of administrators, college supervisors, co-operating teachers and training teacher students concerning the conclusion of the lesson, the evaluative criteria were not significantly different. Where as in detail item, opinions of co-operating teachers were significantly different from those of administrators, college supervisors, and training teacher students in making student conclude the lesson by themselves.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

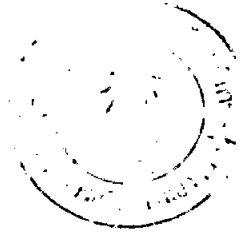
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ เอาใจใส่ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่อง และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการวิจัย ตลอดจนคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการวิจัย รวมทั้งผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านมา ณ โอกาสนี้ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนในการทำวิจัยครั้งนี้ จำนวน 2,800 บาท

นอกจากนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบคุณในน้ำใจไมตรีของเพื่อน ๆ และผู้ที่เป็นกำลังใจให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

สุชัญญา รัตนสุญญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
การสร้างเครื่องมือ	10
การเก็บรวบรวมข้อมูล	10
การวิเคราะห์ข้อมูล	11
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	11
2 วรรณคดี และวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายของการฝึกสอน	13
จุดมุ่งหมายของการฝึกสอน หรือประสบการณ์วิชาชีพ	17

บท

การประเมินผลการฝึกสอน	33
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอน	46
สมรรถภาพทางวิชาการ	50
สมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้	55
สมรรถภาพทางการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการสอน	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย	79
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	79
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	80
ลักษณะของแบบสอบถาม	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	88
ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกหัดครูมัธยม เกี่ยวกับเกณฑ์ ประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกหัดครู วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา	94
ผลการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ	134
ผลการหาความเชื่อมั่นของเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน	137

บทที่

5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	141
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	141
	วิธีดำเนินการวิจัย	141
	สรุปผลการวิจัย	142
	อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	156
	บรรณานุกรม	164
	ภาคผนวก	175
	ประวัติผู้เขียน	217

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่รับคืน ครั้งที่ 1	82
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่รับคืน ครั้งที่ 2	83
3	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามเพศ	88
4	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ (เฉพาะอาจารย์)	89
5	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุ (เฉพาะนักศึกษา)	91
6	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามจำนวนปีที่ทำการนิเทศการสอน	92
7	แสดงกลุ่มประชากรจำแนกตามประเภทเวลาที่เรียน (เฉพาะนักศึกษา) .	93
8	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ในด้านการเตรียมการสอน และบันทึกการสอน	94
9	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ในด้านการดำเนินการสอน	100
10	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	112
11	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ในด้านมุกคลิกภาพ	117
12	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ในด้านการปกครองชั้นเรียน	123

ตารางที่

หน้า

13	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศ์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผล การฝึกสอน ในด้านการสรุปทบทวน และการวัดผลประเมินผล	127
14	แสดงสัดส่วน หรือนำหนักของพฤติกรรมแต่ละด้าน	131
15	แสดงคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวน ข้อความของพฤติกรรมที่ต้องการวัด	134
16	แสดงจำนวนข้อความของพฤติกรรมที่ได้จากการคัดเลือก ปรับปรุง และเพิ่มเติมภายหลังที่ได้ทำการคัดเลือก ครั้งที่ 1	135
17	แสดงคุณลักษณะ และพฤติกรรมที่ต้องการวัด และจำนวนข้อความ ที่ได้มีการปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย	136
18	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์นิเทศ์ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษา เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน	138
19	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศ์ เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ครั้งที่ 1	139
20	เปรียบเทียบคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร และอาจารย์นิเทศ์ เกี่ยวกับเกณฑ์ประเมินผลการฝึกสอน ครั้งที่ 2	140